

Broj: 03-02-2096/2025
Sarajevo, 15.01.2026. godine

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

- **Zastupnički dom -
gosp. Dragan Mioković, predsjedatelj**
- **Dom naroda -
gosp. Tomislav Martinović, predsjedatelj**

Poštovani,

Sukladno članku IV.B.3.7.c) (III) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, a u svezi sa člankom 172. stavak (1) Poslovnika Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08, 26/20 i 13/24) i člankom 164. stavak (1) Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09, 24/20 i 60/24), radi razmatranja i usvajanja po skraćenom postupku, dostavljam Vam **PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O OBVEZNIH OSIGURANJIMA U PROMETU**, koji je utvrdila Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 65. sjednici, održanoj 14.01.2026. godine.

Prijedlog zakona se dostavlja na službenim jezicima i pismima Federacije Bosne i Hercegovine u printanoj i elektronskoj formi (CD).

S poštovanjem,

Privitak:

- Prijedlog zakona na hrvatskom jeziku (CD),
- Tekst odredbi Zakona koje se mijenjaju,
- Obrazac broj 2,
- Obrazac IFP-NE i
- Zakon o obveznim osiguranjima u prometu („Službene novine Federacije BiH“, br. 57/20 i 103/21).

**Co: Federalno ministarstvo financija -
Federalno ministarstvo finansija
gosp. Toni Kraljević, ministar**

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA

PRIJEDLOG

**ZAKON
O IZMJENAMA ZAKONA O OBVEZNYM OSIGURANJIMA U PROMETU**

Sarajevo, 11. oktobra 2026. godine

**PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O
OBAVEZNIH OSIGURANJIMA U SAOBRAĆAJU PO SKRAĆENOM POSTUPKU**

Predlažemo da se Zakon o izmjenama Zakona o obaveznim osiguranjima u prometu, donese po skraćenom postupku, sukladno članku 172. Poslovnika Zastupničkog doma („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08, 26/20 i 13/24) i članku 164. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09, 24/20 i 60/24), koji predviđaju da se zakon može donijeti po skraćenom postupku kada nije u pitanju složen i opsežan zakon.

ZAKON IZMJENAMA ZAKONA O OBVEZNIM OSIGURANJIMA U PROMETU

Članak 1.

U Zakonu o obveznim osiguranjima u prometu („Službene novine Federacije BiH“ br. 57/20 i 103/21), članak 11. mijenja se i glasi:

„Članak 11. (Uvjeti osiguranja i tarife premija osiguranja)

- (1) Društvo za osiguranje koje obavlja vrste osiguranja iz članka 2. ovoga zakona dužno je propisati uvjete osiguranja od automobilske odgovornosti, kao i uvjete osiguranja i tarife premija za vrste obveznih osiguranja iz članka 2. stavka (1) toč. a), c) i d) ovoga zakona i dostaviti ih, radi davanja suglasnosti, Agenciji za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija) najkasnije osam dana od dana donošenja.
- (2) Agencija izdaje suglasnost iz stavka (1) ovoga članka u roku od 30 dana, ako su tarifa premija i cjenik u skladu s propisima o osiguranju, aktima Agencije, aktuarskim načelima i pravilima struke.
- (3) Uz tarifu premija iz stavka (1) ovoga članka društvo za osiguranje dužno je Agenciji dostavljati i:
 - a) tehničke osnove koje upotrebljava pri utvrđivanju tarifa premija,
 - b) pozitivno mišljenje ovlaštenog aktuara o adekvatnosti tehničkih osnova i premija koje se izračunavaju za rizike koji se preuzimaju u osiguranju, te o njihovoj mogućnosti za trajno ispunjavanje svih obveza društva za osiguranje iz ugovora o osiguranju,
 - c) dokaz o formiranju dovoljnih tehničkih rezervi za osiguranje.
- (4) Agencija će propisati kriterije iz stavka (2) ovoga članka koje su društva za osiguranje dužna primjenjivati u izračunavanju tarife premija iz stavka (1) ovoga članka.
- (5) Agencija može naložiti kao mjeru nadzora korekcije cjenika uvjeta osiguranja i tarifa premija ukoliko utvrdi da oni nisu usuglašeni sa stavkom (2) ovoga članka.
- (6) Društvo za osiguranje dužno je uvjete osiguranja iz stavka (1) ovoga članka, na koje je dobilo suglasnost Agencije, učiniti javno dostupnim.
- (7) Obvezno osiguranje od automobilske odgovornosti može se zaključiti na razdoblje kraće od godine dana samo u skladu s uvjetima i tarifi premije osiguranja iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 2.

U članku 74. u stavku (1) u točki d) broj „(10)“ zamjenjuje se brojem „(5)“.
U stavku (3) u točki c) riječi „st. (1), (3), (8) i (9)“ zamjenjuju se riječima „st. (1) i (3)“, a u točki d) riječi „stavak (11)“ zamjenjuju se riječima „stavak (6)“.

Članak 3.

U članku 76. st. (3) i (4) brišu se.

Članak 4.

U članku 78. stavka (3) broj „(5)“ zamjenjuje se brojem „(4)“.

Članak 5.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

O B R A Z L O Ž E N J E
PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O OBVEZNIH
OSIGURANJIMA U PROMETU

I. USTAVNA OSNOVA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama Zakona o obveznim osiguranjima u prometu sadržana je u članku III.1 točka c) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, koji je izmijenjen amandmanima VIII, LXXXIX i CVI i članku IV.A 20.(1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojima je u isključivoj nadležnosti Federacije donošenje propisa o financijama i fiskalna politika Federacije BiH, a Parlament Federacije BiH uz ostale ovlasti predviđene Ustavom, odgovoran je za donošenje zakona o obavljanju dužnosti u federalnoj vlasti.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Osiguranje od automobilske odgovornosti predstavlja obavezni vid osiguranja koji je nastao kao rezultat neprekidnog tehnološkog napretka i konstantnog povećanja broja vozila na cestama što je vodilo ka potrebi nametanja zakonske obveze vlasnicima, odnosno korisnicima motornih vozila da svoju građanskopravnu izvanugovornu odgovornost za moguću štetu povjere osiguravajućim društvima čime su postignuti višestruki ciljevi, odnosno oštećenoj osobi je omogućeno namirenje štete na jednostavniji i lakši način putem direktnog zahtjeva prema osiguravatelju kao financijski stabilnom gospodarskom subjektu, a s druge strane, osigurana osoba se, za iznos plaćene premije osiguranja, oslobađa obveze plaćanja štete iz vlastitih sredstava čime se sprječava njeno osiromašenje.

Radi navedenog je opravdan interes šire društvene zajednice za njihovom zaštitom koji podrazumijeva potrebu određenog stupnja državne intervencije u sferi regulacije prava i obveza osiguravatelju, osiguranika i treće osobe iz ugovora o osiguranju od automobilske odgovornosti, što podrazumijeva nužnu državnu intervenciju i u pogledu uređivanja visine premije ove vrste osiguranja.

Izmjenom odredbe regulira se fazna liberalizacija premije osiguranja od automobilske odgovornosti, uz obvezu pribavljanja suglasnosti Agencije, kako bi se osigurala dugoročna stabilnost tržišta, zaštita osiguranika i očuvanje konkurentnosti sektora. U konačnici će to dovesti do slobodnog formiranja cijena osiguranja od automobilske odgovornosti sukladno europskim propisima.

Ovakav prijedlog se zasniva na zaključku o potrebi poduzimanja aktivnosti na identifikaciji rizika prije prelaska na potpunu liberalizaciju u konačnici i nužnosti procjene je li na temelju pokazatelja poslovanja u razdoblju nakon stupanja na snagu Zakona o obveznim osiguranjima u prometu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 57/20 i 103/21) tržište osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine spremno za uvođenje liberalizacije, odnosno nadilaze li rizici i očekivane negativne posljedice od planirane liberalizacije korist koja bi se u dugom roku, po ispunjenju dodatnih preduvjeta, ostvarila iz ovog procesa.

Nezavisno od suštinskog smisla deregulacije i liberalizacije tržišta obveznog osiguranja koji je sadržan u nastojanju da se osiguraniku omogući transparentna i šira ponuda na slobodnom tržištu gdje vladaju zakoni ponude i potražnje, nužno je u procesu deregulacije i liberalizacije tržišta obveznog osiguranja voditi računa o zadržavanju postignutog stupnja zrelosti i odgovornosti osiguravajućih društava u cilju očuvanja posebnog javnog interesa, odnosno zaštite žrtava prometnih nezgoda.

Jačanjem tržišta osiguranja, kao i utjecaja politike zaštite potrošača, model apsolutnog administrativnog nadzora postaje neadekvatan radi čega je neophodno uvesti liberalizacije tarifa i uvjeta obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti.

Tržište osiguranja je visoko izloženo kada je u pitanju osiguranje od automobilske odgovornosti kao najzastupljenije vrste osiguranja u portfelju neživotnih osiguranja, i trenutno još uvijek nije zrelo za potpunu liberalizaciju premije automobilske odgovornosti i slobodno formiranje cijena obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti.

U svrhu očuvanja stabilnosti sektora u interesu svih sudionika tržišta, ulazak u fazu potpune liberalizacije neophodno je provesti postepeno uz prethodno jasno definirane aktivnosti koje će za rezultat imati adekvatnu pripremu sektora.

Predloženim izmjenama Bosna i Hercegovina zadržava fokus na cilju da realizira obveze koje je preuzela potpisivanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju s Europskom unijom 16. lipnja 2008. godine, odnosno obvezu usklađivanja s direktivama kojima se uređuju imovinska osiguranja (Treća direktiva za imovinska osiguranja /92/49/EEC/ i s njom u vezi s Direktivom /90/618/EEC o slobodnom obavljanju poslova osiguranja od automobilske odgovornosti) bez određivanja jednog nepromijenjenog vremenskog okvira u kojemu će doći do administrativne kontrole uvjeta i cijena osiguranja imajući pri tome u vidu da su standardi EU na ovom polju izuzetno kompleksni u cilju postizanja ravnoteže, pri čemu s jedne strane ti propisi moraju omogućiti neometan rad društva za osiguranje, a s druge strane osigurati razvijene i sofisticirane modele nadzora.

Iznimna društvena i ekonomsko – financijska važnost ovoga sektora diktira nužnost ciljane strukturalne pripreme radi izbjegavanja takozvanog „grčkog sindroma“ i ponavljanja ranijih negativnih iskustava iz BiH u oblasti obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti, kao i da se pri tome osigura da se deregulacija obavi na način kako je to urađeno u npr. Njemačkoj i Austriji, odnosno po uzoru na rješenja iz Republike Slovenije ili Crne Gore.

Model koji se predlaže planiranom izmjenom postojećeg zakonskog rješenja nije jedinstven i izoliran primjer s obzirom da ostale zemlje regije (s izuzetkom zemalja članica EU), imaju direktnu ili indirektnu kontrolu cijena kada su u pitanju ove usluge, odnosno da, osim u zemljama koje su članice EU, nije uvedena liberalizacija cijene usluga obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti i da je, sukladno zakonskim rješenjima u Crnoj Gori i Srbiji, proces liberalizacije pomjeren do ulaska ovih zemalja u EU (Republika Hrvatska je postupak liberalizacije provela nakon ulaska u EU).

Postepenom liberalizacijom premije osiguranja od automobilske odgovornosti omogućava se tržišno formiranje cijena, čime se potiče konkurencija između osiguravajućih društava, unapređuje kvaliteta usluga i povećava zaštita potrošača, uz istovremeno očuvanje stabilnosti tržišta kroz prijelazno razdoblje u kojem se osigurava kontrolirana i transparentna primjena novih pravila. Očekivani efekti uključuju veću tržišnu disciplinu, prilagođavanje premija stvarnom riziku, te dugoročno stvaranje stabilnijeg i modernijeg sustava osiguranja u Federaciji BiH.

U procesu izrade ovoga zakona obavljene su konzultacije sa zainteresiranom javnošću, odnosno s Agencijom za nadzor osiguranja FBiH i Udruženjem društava za osiguranje u Federaciji BiH, budući da su to pravni subjekti na koje mogu utjecati njegove odredbe. Konzultacije s navedenim subjektima su se obavljale putem pisanih komentara, a u nekoliko navrata su organizirani okrugli stolovi na kojima su sudjelovali predstavnici nadležnih institucija, društava za osiguranje, strukovnih udruženja i drugih zainteresiranih subjekata. Federalno ministarstvo financija je analiziralo zaprimljene primjedbe i sugestije od strane Agencije za nadzor osiguranja FBiH i Udruženja društava za osiguranje u FBiH, te je na temelju iznesenih prijedloga i primjedbi oblikovano zakonsko rješenje koje doprinosi postepenoj liberalizaciji tržišta i jačanju konkurentnosti sektora osiguranja.

III. USKLAĐENOST PROPISA S EUROPSKIM ZAKONODAVSTVOM

Odredbama ovoga zakona se ne vrši usklađivanje s propisima Europske unije.

IV. OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDBI

Članak 1.

Izmjenom odredbe regulira se fazna liberalizacija premije osiguranja od automobilske odgovornosti, uz obvezu pribavljanja suglasnosti Agencije, kako bi se osigurala dugoročna stabilnost tržišta, zaštita osiguranika i očuvanje konkurentnosti sektora. U konačnici će to dovesti do slobodnog formiranja cijena osiguranja od automobilske odgovornosti u skladu s europskim propisima.

Članak 2.

Usklađuju se prekršaji s izmjenom članka 11. Zakona.

Članak 3.

Briše se obveza donošenja akata sukladno s izmjenom članka 11. Zakona.

Članak 4.

Usklađuje se primjena akata s izmjenom članka 11. Zakona.

Članak 5.

Odnosi se na stupanje na snagu Zakona i objavljivanje u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. FINANCIJSKA SREDSTVA

Za donošenje ovoga zakona nisu potrebna dodatna finansijska sredstva iz proračuna Federacije Bosne i Hercegovine.

**TEKST ODREDBI ZAKONA
O OBVEZNYM OSIGURANJIMA U PROMETU KOJE SE MIJENJAJU
(„Službene novine Federacije BiH“ br. 57/20 i 103/21)**

Članak 11.

(Uvjeti osiguranja i tarife premija osiguranja)

- (1) Društvo za osiguranje koje obavlja vrste osiguranja iz članka 2. ovoga Zakona dužno je propisati uvjete osiguranja od automobilske odgovornosti, kao i uvjete osiguranja i tarife premija za vrste obveznih osiguranja iz članka 2. stavka (1) toč. a), c) i d) ovoga Zakona i dostaviti ih Agenciji za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija) najkasnije osam dana od dana donošenja.
- (2) Agencija donosi zajedničku tarifu premija i propisuje uvjete za osiguranje od automobilske odgovornosti, koji ostaju na snazi do kraja listopada 2023. godine.
- (3) Najkasnije 90 dana prije isteka roka iz stavka (2) ovoga članka, društvo za osiguranje dužno je Agenciji dostaviti, radi davanja suglasnosti, vlastitu tarifu premija i cjenik za osiguranje od automobilske odgovornosti, koji ostaju na snazi do kraja listopada 2026. godine.
- (4) Agencija izdaje suglasnost iz stavka (3) ovoga članka ako su tarifa premija i cjenik u skladu s propisima o osiguranju, aktima Agencije, aktuarskim načelima i pravilima struke.
- (5) Agencija donosi smjernice koje su društva za osiguranje dužna primjenjivati u izračunavanju tarife premija iz stavka (3) ovoga članka.
- (6) Danom prestanka važenja zajedničke tarife premija i cjenika za osiguranje od automobilske odgovornosti iz stavka (2) ovoga članka društvo za osiguranje stječe pravo na primjenu vlastite tarife premija i cjenika za osiguranje od automobilske odgovornosti iz stavka (3) ovoga članka za koju je dobilo prethodnu suglasnost Agencije.
- (7) Suglasnost Agencije iz stavka (3) ovoga članka prestaje važiti istekom roka iz stavka (3) ovoga članka, nakon tog roka prestaje obveza društva za osiguranje da pribavlja prethodnu suglasnost Agencije na tarifu premija i cjenik za osiguranje od automobilske odgovornosti.
- (8) Uz tarifu premija iz st. (1), (3) i (7) ovoga članka društvo za osiguranje dužno je Agenciji dostavljati i: a) tehničke osnove koje upotrebljava pri utvrđivanju tarifa premija, b) pozitivno mišljenje ovlaštenog aktuara o adekvatnosti tehničkih osnova i premija koje se izračunavaju za rizike koji se preuzimaju u osiguranju, te o njihovoj mogućnosti za trajno ispunjavanje svih obveza društva za osiguranje iz ugovora o osiguranju, uključujući i formiranje dovoljnih tehničkih rezervi za osiguranje.
- (9) Agencija je nadležna da kao mjere nadzora nalaže izmjene, odnosno dopune uvjeta osiguranja i tarifa premija ukoliko utvrdi da oni nisu usuglašeni s ovim Zakonom, aktima Agencije, aktuarskim načelima i pravilima struke.
- (10) Društvo za osiguranje dužno je uvjete osiguranja iz stavka (1) ovoga članka, koji su dostavljeni Agenciji u okviru obveze obavješćavanja, učiniti javno dostupnim.

- (11) Obvezno osiguranje od automobilske odgovornosti može se zaključiti na razdoblje kraće od godine dana samo sukladno uvjetima i tarifi premije osiguranja iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 74.
(Prekršaji društva za osiguranje)

- (1) Novčanom kaznom od 15.000,00 KM do 50.000,00 KM kaznit će se za prekršaj društvo za osiguranje ako:
- a) zaključi ugovor o obveznom osiguranju suprotno odredbama ovoga Zakona, uvjetima osiguranja, tarifama i cjenicima osiguranja (članak 9. stavak (1) ovoga Zakona);
 - b) odbije ponudu za zaključivanje ugovora o obveznom osiguranju, a osiguranik prihvaća uvjete pod kojima društvo za osiguranje obavlja tu vrstu osiguranja (članak 9. stavak (3) ovoga Zakona);
 - c) ugovori osigurane sume niže od propisanih (članak 9. stavak (4), članak 20., članak 27. st. (1), čl. 54. i 57. ovoga Zakona);
 - d) ne postupi po nalogu Agencije u vezi s usuglašavanjem uvjeta osiguranja i tarifa premija s ovim Zakonom, aktima Agencije, aktuarskim načelima i pravilima struke (članak 11. stavak (10) ovoga Zakona);
 - e) ne postupi u skladu s pravilima postupka i rokovima za rješavanje odštetnog zahtjeva (članak 13. stavak (1) i član 14. st. (2), (3), (4) i (6) ovoga Zakona);
 - f) ne izvršava obveze prema Zaštitnom fondu (član 60. st. (3) i (4) ovoga Zakona).
- (2) Novčanom kaznom od 5.000,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka odgovorna osoba u društvu za osiguranje.
- (3) Novčanom kaznom od 10.000,00 KM do 25.000,00 KM kaznit će se za prekršaj društvo za osiguranje ako:
- a) kod zaključivanja ugovora o obveznom osiguranju ne uruči ugovaraču osiguranja, odnosno osiguraniku uvjete osiguranja (članak 9. stavak (2) ovoga Zakona);
 - b) ne obavijesti nadležni organ o raskidu ugovora o obveznom osiguranju prije isteka osiguranog razdoblja (članak 9. stavak (6) ovoga Zakona);
 - c) ne donese uvjete osiguranja i tarife premija za vrste obveznih osiguranja u prometu ili ih ne dostavi Agenciji s propisanom dokumentacijom i u propisanom roku (članak 11. st. (1), (3), (8) i (9) ovoga Zakona);
 - d) ne učini javno dostupnim uvjete osiguranja za vrste obveznih osiguranja u prometu (članak 11. stavak (11) ovoga Zakona);
 - e) ne prikuplja, ne obrađuje i ne čuva osobne i druge podatke, te ne formira i ne vodi bazu podataka na propisan način (članak 17. ovoga Zakona);
 - f) u postupku rješavanja odštetnog zahtjeva ne postupa na način propisan Zakonom i pravilima postupka rješavanja odštetnih zahtjeva (članak 13. st. (2), (3), (5) i (6) ovoga Zakona);
 - g) ne nadoknadi stvarnu štetu u okviru odgovornosti svog osiguranika i u granicama obveza preuzetih ugovorom o osiguranju nadležnom Zavodu zdravstvenog osiguranja u propisanom roku (članak 28. stavak (1) ovoga Zakona);
 - h) ne dostavlja podatke Agenciji na propisani način (članak 51. stavak (6) ovoga Zakona).

- (4) Novčanom kaznom od 3.000,00 KM do 7.500,00 KM kaznit će se za prekršaj iz stavka (3) ovoga članka odgovorna osoba u društvu za osiguranje.

**Članak 76.
(Donošenje akata)**

- (1) Društvo za osiguranje će donijeti akte iz članka 11. stavka (1) ovoga Zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (2) Do donošenja akata iz članka 11. stavka (1) ovoga Zakona primjenjuju se Uvjeti osiguranja od automobilske odgovornosti i Premijski sustav X-AO za osiguranje od automobilske odgovornosti koje su društva za osiguranje primjenjivala od 1998. godine.
- (3) Agencija će donijeti akte iz članka 11. stavka (2) ovoga Zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (4) Do donošenja akata iz članka 11. stavka (2) ovoga Zakona primjenjuju se Uvjeti osiguranja od automobilske odgovornosti i Premijski sustav X-AO za osiguranje od automobilske odgovornosti koje su društva za osiguranje primjenjivala od 1998. godine.

**Članak 78.
(Primjena akata)**

- (1) Agencija će donijeti akte propisane ovim Zakonom u roku od 90 dana od dana njegovog stupanja na snagu.
- (2) Do donošenja akata iz stavka (1) ovoga članka primjenjuju se akti koji su važili do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, ako nisu u suprotnosti s ovim Zakonom.
- (3) Iznimno od stavka (1) ovoga članka, Agencija će donijeti akt iz članka 11. stavka (5) ovoga Zakona u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.